

Årsberättelse 2021

Miljönämnden

Beslutad av Miljönämnden, den 15 januari 2022

Innehåll

1. Förslag till beslut.....	3
2. Förvaltningschefens bedömning och analys.....	4
2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat	4
2.2 Händelser av väsentlig betydelse	4
2.3 Förväntad utveckling	5
2.4 Miljönämndens särskilda prioriteringar	6
3. Sammanfattande iakttagelser.....	7
4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål	8
4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft	9
4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	11
4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	14
4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	16
4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	19
4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro.....	22
5 Analysunderlag – ekonomi.	24
5.1 Enheternas ekonomiska resultat	24
5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling.....	26
6. Fem år i sammandrag.....	27

1. Förslag till beslut

Miljönämnden gör en positiv ekonomisk avvikelse på 4 mnkr år 2021. Avvikelsen beror främst på högre bidrag kopplade till pandemin än budgeterat, kvarstående intäkter från den kommunala lantmäterimyndigheten samt lägre personalkostnader än vad som var budgeterat för året.

Miljökontorets förslag till Miljönämnden

1. Miljönämnden fastställer Årsberättelse 2021.
2. Årsberättelsen överlämnas till Programnämnd samhällsbyggnad för vidare hantering.

2. Förvaltningschefens bedömning och analys

2.1 Förvaltningschefens analys av verksamhetens resultat

Nämndens uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

Efter snart två år av pandemi har hemarbete, trängseltillsyn och coronaanpassade tillsynsmetoder blivit vardag. Tack vare digitala arbetssätt har verksamheten kunnat fortsätta och anpassas där så har behövts. Nämnden har uppfyllt de allra flesta av sina åtaganden. Vissa tillsynsområden har dock få stå tillbaka på grund av pandemin och på grund av prioritering av så kallad trängseltillsyn.

Miljönämnden avslutar år 2021 med en positiv ekonomisk avvikelse på 4 mnkr. Avvikelsen kan förklaras med att nämnden har fått högre statliga bidrag för trängseltillsyn än vad som budgeterades för året. Därtill kvarstår vissa intäkter från det kommunala lantmäteriet, samtidigt som personalkostnaderna har varit lägre än vad som budgeterades. Avvikelsen är cirka 2,5 mnkr större än föregående år.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Batteriskandalen

Nämnden har under lång tid lagt mycket arbete på att hantera ett ärende gällande batteriavfall som lagrats felaktigt på en fastighet i kommunen. Av dagspressen har frågan rapporterats som batteriskandalen. Under försommaren har mycket arbete lagts på att föra en diskussion med Elkretsen, som har producentansvar för batterier, kring deras möjligheter att bekosta en borttransport av batteriavfallet. I juni kunde detta äntligen bli verklighet och allt batteriavfall är nu borttransporterat och omhändertaget på en godkänd anläggning. Miljönämnden har därefter beställt en markundersökning i området för att få ett underlag för att kunna hantera ärendet i framtiden. Markundersökningen ska användas för att bedöma om ytterligare åtgärder för området är nödvändiga.

Pandemi, trängseltillsyn och inestående kontrolltid

Under 2020 fick Miljökontoret i uppdrag att genomföra tillsyn enligt lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Lagen syftar till att begränsa spridningen av covid-19. En organisation byggdes upp, rutiner och förfaranden togs fram och över 500 tillsynsbesök genomfördes under 2020. Tillsynsuppdraget har i omgångar förlängts under 2021 vilket försvårat planering och bemanning för övrig verksamhet. Under 2021 genomfördes totalt 383 tillsynsbesök utifrån den tillfälliga lagen. Effekt syns främst inom Livsmedelsnheten där kontroll enligt livsmedelslagen och tillsyn enligt alkohollagen har fått stå tillbaka. Trots detta har den inestående kontrolltiden inom livsmedelsområdet kunnat hållas nere och till och med minskat något under året.

Den kommunala lantmäterimyndighetens organisationstillhörighet

I september beslutade Kommunfullmäktige (§ 247) att huvudmannskapet för den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM) skulle flyttas från Miljönämnden till Vuxenutbildnings- och arbetsmarknadsnämnden den 1 oktober. Samma datum flyttades KLM från Miljökontoret till Förvaltningen för utbildning, försörjning och

arbete. Orsaken till förändringen var att den statliga myndigheten Lantmäteriet ansåg att KLM:s oberoende som myndighet kunde ifrågasättas när Miljönämnden var huvudman, eftersom Miljönämnden tillhör programområde Samhällsbyggnad.

Ekonomiskt påverkar förändringen Miljönämnden negativt, som med detta tappar cirka 600 tkr av sin finansiering av nämnd, förvaltningschef och andra centrala funktioner. Denna negativa påverkan inträffar dock först år 2022.

2.3 Förväntad utveckling

Organisationsförändringar

Miljönämnden upphör som nämnd vid utgången av 2022. Den verksamhet som nämnden bedriver kommer att fortsätta under en miljö- och byggnämnd. Den framtida förvaltningsorganisationen är ännu inte beslutad, men det förslag som har presenterats innebär, om det går igenom, att även Miljökontoret upphör som förvaltning och att det istället bildas en miljö- och stadsbyggnadsförvaltning som ska serva miljö- och byggnämnden samt ytterligare en nämnd.

Informationssäkerhet

Miljönämnden har kommit en bra bit i sitt systematiska informationssäkerhetsarbete genom informationskartläggningar, informationsklassningar och riskanalyser. Nämnden ser behovet av att ha god kontroll över sin informationshantering och ska utveckla arbetet framöver. Säkerhetsarbetet är ständigt aktuellt och blir aldrig klart. Det uppstår hela tiden nya risker som nämnden och förvaltningen behöver identifiera och höja säkerheten kring. Att fortsätta att arbeta aktivt och systematiskt med informationssäkerheten är därför en grundförutsättning för att vara väl rustad för framtiden.

Ekonomi

Örebro kommun förbereder sig på kärvare tider där skatteunderlaget inte ökar i samma takt som kommunens kostnader. I och med att delar av Miljönämndens verksamhet finansieras av skattemedel berör den övergripande utvecklingen även nämndens verksamhet. Miljönämnden och dess förvaltning arbetar löpande med att öka nämndens avgiftsfinansieringsgrad genom att säkerställa att nämnden tar rätt betalt för den avgiftsfinansierade tillsynen och kontrollen.

Förändringar i taxorna för Miljönämndens verksamhet kommer att påverka arbetssätt och debitering. Samtliga taxor för verksamheten kommer att uppdateras inför 2023. Livsmedelsverksamheten kommer att övergå till att debitera sina verksamheter i efterhand. Metoden ställer större krav på tidsredovisning och på att värdesätta förvaltningens tid för att inte intäkterna ska påverkas negativt. Flera andra kommuner har minskat sina intäkter i stor omfattning i samband med byte av debiteringssystem.

Befolkningsförändringar

Örebros befolkning ser ut att fortsätta växa framöver. Det kommer för Miljönämndens verksamhets del bland annat att leda till fler förskolor, skolor och äldreboenden att inspektera, fler inkomna klagomål, mer nedskräpning och en förtätad bebyggelse som bidrar till fler bullerärenden. En större befolkning kan även innebära att fler företag kan verka i kommunen. Många av dessa företag kommer att komma i kontakt med Miljönämnden eller kommande miljö- och byggnämnd.

Nya lagar och förordningar

Inom livsmedelsområdet är en omarbetning av riskklassningsmodellen på gång. Om förslaget blir verklighet innebär det minskad livsmedelskontroll. Enligt förslaget ska

kontroll flyttas från senare till tidigare led i livsmedelskedjan, exempelvis från kontroll av restauranger till kontroll av grossister, samtidigt som den totala mängden kontrolltid minskar. I vissa kommuner skulle förslaget innebära en halvering av kontrolltiden. Förslaget har kritiserats för att kunna leda till försämrad livsmedelshantering vilket i slutänden drabbar invånarna. Förslaget innebär även att livsmedelskontrollen ska finansieras via efterhandsdebitering till skillnad från dagens årliga avgifter. Miljönämnden har lämnat sina synpunkter på modellen i ett remissvar till Livsmedelsverket i slutet av 2021. Om förslaget går igenom kan den nya riskklassningsmodellen komma att gälla från och med 2024.

2.4 Miljönämndens särskilda prioriteringar

Miljönämnden valde att göra särskilda prioriteringar i verksamhetsplanen. Nedan följer uppföljningen av dessa prioriteringar.

Rent vatten

Under året har arbetet med att revidera två av kommunens vattenskyddsområden (Bista-Jägarbacken och Eker) initierats av Tekniska förvaltningen. Miljökontoret är delaktigt i arbetet för att säkerställa att skyddsområdena blir ändamålsenliga och att det går att genomföra tillsyn på ett effektivt sätt. Arbetet med att utveckla tillsynsarbetet med inriktning mot miljö kvalitetsnormer för vatten fortgår. Flera större verksamheter inom miljöskyddsområdet har fått riktad tillsyn under året. Inom kommunen pågår ett arbete med att uppdatera dagvattenstrategin. Miljönämnden är delaktig i arbetet som förhoppningsvis kommer att utmynna i att dagvattenstrategin blir ett bra stöd i framtida tillsynsarbete.

Gifrfri miljö

Under året har ett tillsynsprojekt som syftar till att förbättra hanteringen av förorenade schaktmassor i kommunen inletts. Arbetet består dels av kunskapsinhämtning genom intervjuer av olika entreprenörer inom gräv- och åkeribranschen, dels av uppsökande verksamhet i fält. Bedömningen är att arbetet kommer att ge positiva effekter på sikt genom att förorenade massor tas om hand på ett mer korrekt sätt.

Arbete med förorenade områden

Miljökontoret har under hela året arbetat kontinuerligt med förorenade områden. Saneringar är framför allt kopplade till exploateringar i kommunen. Under året har 37 anmälningar om saneringsåtgärder inkommit.

Små avlopp

Arbetet med små avlopp har under året bestått av inventering, tillståndsgivning och tillsyn av fosforfallor. Många nybyggnationer har inneburit ett relativt högt tryck på tillståndsansökningar, varför tillståndsgivning har prioriterats framför avloppsinventering och handläggning av viten.

Livsmedelsrapporter tillgängliga för allmänheten

Miljökontoret har i omgångar försökt driva projektet att återigen kunna presentera rapporter från livsmedelskontrollen på nätet. Efter uppgraderingen av Ecos har resurser främst lagts på uppgraderingen och dess moduler. Förvaltningen har försökt att driva arbetet med rapporter på nätet framåt. Efter uppgraderingen saknar dock Örebro kommun möjligheten att bygga upp funktionen internt. Försök att få en extern leverantör att ta fram funktionen har inte lyckats, men ambitionen att återigen kunna presentera rapporter på nätet kvarstår.

3. Sammanfattande iakttagelser

Nedan sammanfattas nämndens bidrag till utveckling inom de sex målområdena. Nämnden redovisar de viktigaste positiva iakttagelserna och förbättringsområdena inom varje målområde.

Målområden	Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
Örebro i sin fulla kraft	<ul style="list-style-type: none"> • Trängsel tillsynen har utvecklats och bedrivits vid sidan av annan tillsyn. • Projektet med att införa e-tjänster inom alkoholområdet går framåt. • Nämnden har uppfyllt samtliga åtaganden inom målområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Befintliga e-tjänsters användningsgrad är relativt låg.
Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Alla gymnasieskolor arbetar mer eller mindre aktivt med att hålla sina skolmiljöer rökfria. 	
Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Miljönämnden har välfungerande samarbeten med andra myndigheter. Samarbetena bidrar till att stävja missbruk och kriminalitet, samt skapa trygga och säkra miljöer. • Nämnden har uppfyllt samtliga åtaganden inom målområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vissa tillsynsområden har prioriterats ned för att ge utrymme åt den under pandemin högt prioriterade trängsel tillsynen.
Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet	<ul style="list-style-type: none"> • Förvaltningen har infört tydligare rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet. • Den egeninitierade bostadstillsynen har fortsatt med coronaanpassade metoder. • Nämnden har uppfyllt samtliga åtaganden inom målområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> • Coronaanpassningarna medför vissa begränsningar för den egeninitierade bostadstillsynen. Inga enskilda lägenheter har besökts. Tillsynen har istället rört fastighetsägarnas egenkontroll.
Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald	<ul style="list-style-type: none"> • Behovsutredningen har vidareutvecklats med en tydligare koppling till Agenda 2030 och programmet för hållbar utveckling. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pandemin har förhindrat vissa planerade samarbeten.
Hållbara och resurseffektiva Örebro	<ul style="list-style-type: none"> • Den inestående kontrolltiden har minskat något, trots svåra förutsättningar under pandemin. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pandemin har försvårat arbetet med att öka avgiftsfinansieringsgraden.

4. Nämndens bidrag till utveckling inom kommunens verksamhetsmål

Miljönämnden har ansvar för att inom sitt verksamhetsområde

- säkerställa att grunduppdraget enligt nämndreglementet utförs,
- bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges mål i Övergripande strategier och budget (ÖSB),
- arbeta med en systematisk verksamhetsutveckling av kommunens verksamhet och
- upprätthålla god ekonomisk hushållning.

Detta ska utföras i enlighet med den politiska ambitionen och de principer som ÖSB förmedlar. God ekonomisk hushållning säkerställs huvudsakligen i grunduppdraget och uppnås om nämnden utför sin verksamhet väl, kan betala för den och inte skjuter över betalningsansvaret på framtiden. För att uppnå god ekonomisk hushållning krävs också en god planering av varje nämnds resurser.

I kapitel 4 sammanfattas uppföljningen av effekterna av nämndernas arbete för att bidra till utveckling inom Kommunfullmäktiges målområden. Inom varje målområde redogör nämnden för:

- en sammanfattande analys av målområdet utifrån nämndens bidrag till utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål, egna nämndmål samt inriktningar. Analysen har sin utgångspunkt i medborgarperspektivet och framhåller vilka effekter medborgarna kan förvänta sig, och vilka orsaker vi ser till att vi inte når önskade resultat där så är fallet. Här beskrivs också planerad och önskad utveckling
- en kort lista av de viktigaste Positiva iakttagelser och Förbättringsområden inom målområdet.
- utfall för indikatorer. Indikatorerna ska signalera i vilken utsträckning nämnden bidrar till målinriktad utveckling och ett säkrat grunduppdrag.

Inom varje kommunfullmäktigemål eller kluster av mål ger nämnden en kort beskrivning av utvecklingen inom Kommunfullmäktiges mål och inriktningar. Nämnden har i verksamhetsplanen sorterat in respektive kommunfullmäktigemål enligt något av följande tre alternativ:

- Att nämnden beskriver vad nämnden ska uppnå genom en insats (utifrån Kommunfullmäktiges mål och inriktningar) som kommer leda till önskvärd utveckling (ett eller flera åtaganden).
- Att nämnden beskriver hur nämnden bidrar till utveckling genom sitt arbete med grunduppdrag och redan etablerade arbetssätt.
- Att nämnden beskriver varför målet inte bedöms som relevant för nämnden.

Nämndernas uppföljning är fokuserad på avvikelserapportering, vilket är i linje med den tillsynsstyrning som kommunen tillämpar. Beskrivningar av goda resultat hålls korta eller utelämnas för att ge utrymme för att beskriva de områden där ytterligare förbättringar bör ske.

4.1 Målområde 1 Örebro i sin fulla kraft

4.1.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 1

Miljönämnden har uppfyllt alla åtaganden inom målområde 1. Gällande åtagandet att vidareutveckla digitala tjänster till nytta för invånarna har nämnden erbjudit coronaanpassad tillsyn digitalt inom flera områden som annars kanske hade blivit utan tillsyn. Innan årets slut kom även arbetet med att få fram e-tjänster inom alkoholområdet igång. Befintliga e-tjänster används inte i den uträkning som nämnden önskar. Det har därför inför 2022 påbörjats ett arbete som syftar till att höja användningsgraden av e-tjänsterna, bland annat genom att uppmärksamma kommuninvånarna om att e-tjänsterna finns och vilka fördelarna är med att använda dem.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Trängsel tillsynen har utvecklats och bedrivits vid sidan av annan tillsyn. Projektet med att införa e-tjänster inom alkoholområdet går framåt. Nämnden har uppfyllt samtliga åtaganden inom målområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> Befintliga e-tjänsters användningsgrad är relativt låg.

4.1.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I Örebro kommun ska skillnaderna i livsvillkor och förutsättningar mellan kön, socioekonomisk ställning, funktionsnedsättning och geografiska skillnader minska

Nämndens åtagande: bedriva och vidareutveckla nya metoder för egeninitierad bostadstillsyn 2021

Utvecklingen utifrån åtagandet beskrivs ingående under kommunfullmäktigemål ”Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor” i målområde 4 nedan, där även indikator återfinns.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska förbättra förutsättningarna för medborgarna att påverka sin framtid och vårt demokratiska samhälle

Nämndens åtagande: vidareutveckla digitala tjänster till nytta för invånare

Åtagandet är uppfyllt. Under pandemin har digitala metoder för tillsyn använts för att genomföra tillsyn inom områden som annars hade varit riskabelt att utföra ur ett smittsäkerhetsperspektiv.

Utvecklingen av e-tjänster inom Minut miljö har fortsatt. Förvaltningen ser att vissa e-tjänster inte används i önskad utsträckning, varför nästa steg blir att öka nyttjandet av befintliga tjänster. Mål avseende nyttjandegrad har tagits fram.

E-tjänster inom alkoholområdet som under 2020 stannade av har tagit fart. Med stöd från kommunens IT-avdelning har alternativ utretts och en väg framåt tagits fram. Den ursprungliga planen att köpa in färdiga e-tjänstmoduler till verksamhetssystemet som används för alkoholtillsyn gick inte att genomföra då leverantören slutat att tillhandahålla modulerna. Kontakt har tagits med en grupp andra kommuner och avsikten är att genom

ett samverkansavtal arbeta fram egna e-tjänstmoduler med motsvarande funktionalitet. Arbetet spås vara färdigt under 2022.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska stärka förutsättningarna för en samverkan med civilsamhället, näringslivet och andra offentliga aktörer

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin tillsyn, kontroll och samverkan med interna och externa aktörer.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kultur- och fritidslivet i Örebro kommun ska vara tillgängligt för alla

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom alkoholtillsynen och genom trängseltillsynen utifrån lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Tillsynen bidrar till att göra miljöer för kultur- och fritidsaktiviteter säkrare.

4.2 Målområde 2 Lärande, utbildning och arbete genom hela livet i Örebro

4.2.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 2

Miljönämnden gör tillsyn och kontroll som genom att försvåra för brottslig verksamhet bidrar till konkurrens på lika villkor. Kontroll av skolkök samt arbete och tillsyn för att dämpa buller bidrar till att skapa trygga läromiljöer. Det är exempel på saker som Miljönämnden gör som bidrar till måluppfyllelse inom målområdet.

Nämnden har uppfyllt fyra av fem åtaganden inom målområdet. Nämnden har inte haft rådighet över att uppfylla det femte åtagandet, då det förutsatte att nämndens stöd efterfrågades av andra nämnder. Miljönämnden står dock fortsatt till förfogande i frågan.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Alla gymnasieskolor arbetar mer eller mindre aktivt med att hålla sina skolmiljöer rökfria. 	

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 2	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Antal e-tjänster*	0	7	7	12
Nöjd-kundindex (SKR Insikt), företagarnas nöjdhet med kommunens service och myndighetsutövning			Delårsresultat	≥70
Tillsyn enligt alkohollagen (serveringstillstånd), totalt	84	90	68	≥70
- kvinnor	91			
- män	82			
Nöjd-kundindex (SKR Insikt), företagarnas nöjdhet med kommunens service och myndighetsutövning			Delårsresultat	≥70
Tillsyn enligt miljöbalken, totalt	74	71	82	≥70
- kvinnor	71	-		
- män	73			
Nöjd-kundindex (SKR Insikt), företagarnas nöjdhet med kommunens service och myndighetsutövning			Delårsresultat	≥70
Tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen, totalt	82	81	88	≥70
- kvinnor	87			
- män	82			

Kommentarer till indikatorernas utfall

* En e-tjänst ska möjliggöra digital kommunikation med invånare och företagare. För att visa på förändringen i siffror mäts därför antal blanketter och liknande som har gjorts om till eller lagts in i en e-tjänst. En e-tjänst som ersätter tre blanketter skulle därmed få värdet 3. E-tjänster som erbjuder ny service som det inte funnits blanketter för tidigare räknas som så många blanketter som det hade krävts att ge servicen om e-tjänsten inte hade funnits.

Delårsresultaten för NKI baserar sig på väldigt få svar, med en svarsfrekvens på mellan 35 och 55 procent per område. Utifrån svarsfrekvens och resultat för helåret bör nämnden göra en analys och vidta eventuella åtgärder.

4.2.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Måluppfyllelsen i skolan ska öka

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kommunens arbetsmarknadsinsatser ska i högre grad leda till egen försörjning för medborgare som idag står utanför arbetsmarknaden

Miljönämnden har ingenting i sitt uppdrag som kan kopplas till ovanstående kommunfullmäktigemål, varför de inte är relevanta för nämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Utbildning i Örebro ska bedrivas i en trygg lärandemiljö som stimulerar eleven till att utveckla sina förmågor, uppnå kunskapskraven samt nå sin fulla potential

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom att verka för hälsosamma utbildningsmiljöer. Det görs bland annat genom tillsyn av inomhusmiljön där bland annat elevråd involveras, tillsyn av rökfria miljöer och kontroll av skolkök.

Nämndens åtagande 1: utöka tillsynen av rökfria miljöer på skolgårdar samt utveckla nya metoder för denna tillsyn

Åtagandet har uppfyllts. Miljönämnden har genomfört tillsyn av rökfria skolmiljöer och skolgårdar under 2021. Nämnden har haft fokus på gymnasieskolor under 2021 och kommer att arbeta vidare med högstadieskolor under 2022. Rökfria skolgårdar har även fått ett större utrymme i den ordinarie tillsynen av förskolor och skolor.

Nämndens åtagande 2: samarbeta med miljöstrateg på Kommunstyrelseförvaltningen i arbetet med att minska farliga kemikalier i skol- och förskolemiljöer och att följa upp hur verksamheterna arbetar med dessa frågor

Åtagandet har uppfyllts. Miljönämnden har stått till förfogande och har till Kommunstyrelseförvaltningen delat med sig av material som miljöstrategerna har använt sig av i sitt arbete.

Nämndens åtagande 3 (från ”Åtgärdsprogram buller Örebro 2018–2025”): samverka med Stadsbyggnad och Tekniska förvaltningen för att prioritera och följa upp bullerdämpande åtgärder

Nämnden har uppfyllt sitt åtagande.

Åtagandena bidrar till att Örebro kommun har trygga miljöer som lämpar sig väl för elevers lärande och utvecklande av förmågor.

Utifrån sitt grunduppdrag och sina åtaganden har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Förbättra och utveckla lek- och lärandemiljöer som stödjer inläring och trygghet.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns näringslivsarbete ska bidra till långsiktig hållbar utveckling genom stärkt konkurrenskraft och goda förutsättningar för fler företag som skapar arbete till en växande befolkning

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom att verka för konkurrens på lika villkor.

Nämndens åtagande 1: stötta Tekniska nämnden och Kommunstyrelsen i sina åtaganden i avfallsplanen som handlar om att ta fram en checklista för arrangörer om avfallshantering vid arrangemang samt att utreda vilka verktyg kommunen kan arbeta med för att stävja nedskräpning och främja återvinning samtidigt som goda förutsättningar för företagande ges.

Miljönämnden har inte uppfyllt åtagandet i och med att nämnden inte har tillfrågats om deltagande i arbetet. Om Tekniska nämnden och Kommunstyrelsen startar upp arbetet under 2022 kommer Miljönämnden att stå till förfogande.

Nämndens åtagande 2: ta initiativ till att utveckla enkla kontaktvägar mellan programområdets verksamheter, näringslivet och kommunens näringslivskontor

Åtagandet är uppfyllt. Under året har dialog och nya kontaktvägar skapats inom vissa branscher. Inom ramen för det tillsynsprojekt rörande hantering av schaktmassor som har genomförts 2021 har intervjuer skett med olika aktörer inom branschen. På detta sätt har dialogen och förståelsen med näringslivet främjats.

Under året har kontinuerlig dialog förts med de aktörer inom kommunen som har serveringstillstånd för att hålla dem uppdaterade kring vilka regler som gäller kring trängseltillsyn. Genom att ha upparbetade kontaktvägar har vi kunnat ha en bra och snabb dialog med de aktörer som har påverkats.

För att skapa bättre förutsättningar för en bra dialog med näringslivet har Miljökontoret under året deltagit i anordnandet av den årliga Stockholm Business Alliance-konferensen. Ett workshoppass för miljö- och hälsoskyddsinspektörer hölls av medarbetare från Miljökontoret och Örebro kommuns näringslivskontor. Samarbete sker även med Näringslivskontoret i arbetet med att samla in uppgifter till enkäterna som ligger till grund för nöjd-kund-index (NKI).

Syftet med åtagandena är att skapa goda förutsättningar för företagare att verka i kommunen.

Utifrån sitt grunduppdrag och sina åtaganden har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Systematiskt arbeta för god dialog med det lokala och regionala näringslivet i syfte att stärka samarbetet kring hållbar tillväxt och kompetensförsörjningsfrågor.

Utvecklingen inom området följs delvis genom mätning av kundnöjdhet (NKI).

4.3 Målområde 3 Ett tryggt och gott liv för alla i Örebro

4.3.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 3

En stor del av Miljönämndens verksamhet, däribland men inte avgränsat till livsmedelskontroll, alkohol-, tobaks- och läkemedelstillsyn, miljöbalkstillsyn och trängselstillsyn, handlar om att bidra till trygga miljöer och god hälsa, samt att stävja olika former av missbruk och kriminalitet.

Miljönämnden har bidragit till måluppfyllelse inom de tre kommunfullmäktigemål som det ligger inom nämndens uppdrag att bidra till. Nämnden har uppfyllt samtliga åtaganden inom målområdet. Värt att notera är att trängselstillsynen har prioriterats högt för att motverka smittspridning under pandemin. Det har inneburit att annan tillsyn har fått prioriteras ned.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Miljönämnden har välfungerande samarbeten med andra myndigheter. Samarbetena bidrar till att stävja missbruk och kriminalitet, samt skapa trygga och säkra miljöer. Nämnden har uppfyllt samtliga åtaganden inom målområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> Vissa tillsynsområden har prioriterats ned för att ge utrymme åt den under pandemin högt prioriterade trängselstillsynen.

4.3.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Kvaliteten inom vård och omsorg ska vara hög. För att nå dit är målet att bemanningen på vård- och omsorgsboenden ska öka och antal personal som en hemtjänsttagare möter ska minska.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Samverkan mellan verksamheter och aktörer i arbetet med stöd, vård och service utgår ifrån individens behov och förutsättningar genom hela vårdkedjan

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Välfärdens alla verksamheter jobbar med främjande och rehabiliterande insatser, samt förebyggande arbete

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har ett strukturerat arbete för förbättrad psykisk hälsa i de verksamheter som möter människor i behov av stöd

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun har en nollvision mot hemlöshet

Miljönämnden har ingenting i sitt uppdrag som kan kopplas till ovanstående kommunfullmäktigemål, varför de inte är relevanta för nämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Hela Örebro ska upplevas tryggare och ingen människa ska begränsas i sitt liv på grund av otrygga miljöer

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara narkotikafritt och konsumtionen av andra beroendeframkallande medel ska minska

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålen i sitt grunduppdrag bland annat genom sin alkoholtillsyn, tobakstillsyn, trängseltillsyn samt tillsynen av receptfria läkemedel i detaljhandel och samverkan med interna och externa aktörer. Alkoholtillsynen och tillsynen av receptfria läkemedel stävjar såväl missbruk som kriminalitet. Det minskar risken för att miljöer upplevs som otrygga.

Nämndens åtagande: samverka med Polisen och ta ett brett ansvar för helheten vad gäller trygghetsskapande och brottsförebyggande arbete.

Nämnden har uppfyllt sitt åtagande. Förvaltningen har fortsatt att samarbeta med andra myndigheter såsom Nerikes Brandkår, Örebro kommuns bygglovsenhet, Polisen och Länsstyrelsen inom områdena livsmedelskontroll, alkoholtillsyn och tobakstillsyn. Saminspektioner har genomförts för att nå bättre effekt och bättre samarbete.

Under året har förvaltningen deltagit i en referensgrupp som Naturvårdsverket bjudit in till i syfte att bidra i arbetet med deras regeringsuppdrag för att identifiera och föreslå förstärkta åtgärder mot brottslighet inom avfallsområdet. Avfallsbranschen har definierats som en bransch där den grova organiserade brottsligheten ökar i landet.

Åtagandet bidrar till att stärka det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet som görs i kommunen och därmed bidra till att nå fullmäktigemålen.

Utifrån sitt grunduppdrag och åtagande har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Samverkan inom kommunen med andra aktörer i det trygghetsskapande och socialt förebyggande arbetet ska stärkas i hela Örebro kommun.
- Miljöer där barn och ungdomar vistas ska vara fria från narkotika.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Alla barn har rätt till bra boendemiljöer och att inte leva i ekonomisk utsatthet

Nämndens åtagande: bedriva och vidareutveckla nya metoder för egeninitierad bostadstillsyn 2021

Utvecklingen utifrån åtagandet beskrivs ingående under kommunfullmäktigemål ”Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor” i målområde 4 nedan, där även indikator återfinns.

4.4 Målområde 4 Örebro skapar livsmiljöer för god livskvalitet

4.4.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 4

Miljönämndens bidrag till måluppfyllelse inom målområde 4 handlar bland annat om egeninitierad bostadstillsyn, deltagande i arbetet med detalj- och översiktsplaner, samverkan med externa aktörer samt genom att tillhandahålla en attraktiv arbetsplats. Den kommunala lantmäterimyndighetens uppdrag faller också i stora delar in under detta målområde.

Förvaltningen har börjat tillämpa en tydligare rutin för att arbeta med systematiskt arbetsmiljöarbete. Samtliga enheter följer en plan som följs upp regelbundet. Därtill har anpassningar i arbetsmiljöarbetet gjorts för att möta upp utmaningar som ett ökat hemarbete medför.

Pandemin har haft viss påverkan på Miljönämndens möjlighet att bidra till måluppfyllelse, men ändå har nämnden uppfyllt samtliga av sina åtaganden inom målområdet.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Förvaltningen har infört tydligare rutiner för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Den egeninitierade bostadstillsynen har fortsatt med coronaanpassade metoder. Nämnden har uppfyllt samtliga åtaganden inom målområdet. 	<ul style="list-style-type: none"> Coronaanpassningarna medför vissa begränsningar för den egeninitierade bostadstillsynen. Inga enskilda lägenheter har besökts. Tillsynen har istället rört fastighetsägarnas egenkontroll.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 4	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Antal inspektioner, egeninitierad bostadstillsyn	0	73	20	20
Hållbart medarbetarengagemang (HME) för Miljökontoret, totalt	76	78	76	≥78
– kvinnor	75	77	74	
– män	79	82	81	
Andel enheter med ett HME på minst 78, procent	60	60	50	100

Kommentarer till indikatorernas utfall

Egeninitierad bostadstillsyn: under pandemin har tillsynsmetoden förändrats från besök i hyresgästernas hem, till distansinspektioner inklusive enkätutskick och samtal med fastighetsägare. Under 2020 redovisades hur många huskroppar som berördes av tillsynen för att kunna jämföras med tidigare år. För 2021 redovisas istället antal inspektioner igen. Till skillnad från tidigare framgår det inte längre hur många huskroppar som har inspekterats eftersom en inspektion med de metoder som används under pandemin kan inkludera många huskroppar. Utfallet 2021 kan därför inte jämföras med tidigare år.

Andelen enheter med ett HME på minst 78 har förändrats på grund av att förvaltningen gått från fem enheter i mätningarna till fyra enheter i och med att den kommunala lantmäterimyndigheten bytte förvaltningstillhörighet den 1 oktober 2021.

4.4.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns boende- och livsmiljöer ska vara hälsosamma, trygga, säkra och skapa förutsättningar för jämlika uppväxtvillkor samt möjliggöra för kommunens invånare att leva ett gott liv oavsett var man bor

Nämndens åtagande: bedriva och vidareutveckla nya metoder för egeninitierad bostadstillsyn 2021

Åtagandet är uppfyllt. Kommunens invånare kan kontakta Miljönämnden om de upplever problem med sin boendemiljö. Det kan till exempel röra sig om buller från närliggande verksamheter, eller att en hyresgäst har problem med mögel utan att få tillräcklig hjälp från hyresvärd. Det finns hyresgäster som inte känner till sina rättigheter och skyldigheter gentemot sin hyresvärd. Miljönämnden har därför tidigare bedrivit egeninitierad bostadstillsyn, där nämnden söker upp hyresgäster och informerar dem om deras rättigheter och skyldigheter. Tillsynen, som bidrar till trygga och hälsosamma boendemiljöer, har under pandemin och 2021 genomförts med coronaanpassade tillsynsmetoder, vilket har inneburit vissa begränsningar i tillsynen.

Utifrån sitt grunduppdrag och åtagande har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Vidareutveckla metoder och arbetssätt för jämlika livsmiljöer i Örebro kommun.

Utvecklingen inom området utifrån åtagandet har följts genom mätning av antal inspektioner inom den egeninitierade bostadstillsynen.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro ska vara en sammanhållen stad med stadsdelar som kompletterar varandra och där vi aktivt arbetar för att minska barriärer

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska präglas av platser som främjar skapande, rörelse, god folkhälsa och som stimulerar möten mellan människor

Miljönämnden har ingenting i sitt uppdrag som kan kopplas till ovanstående kommunfullmäktigemål, varför de inte är relevanta för nämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

I ett växande Örebro motsvarar bostadsbyggandet, verksamheter och samhällsfastigheter befolkningsökningen och näringslivets behov

Miljönämnden har bidragit till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom den kommunala lantmäterimyndighetens verksamhet (när Miljönämnden var huvudman för KLM) samt genom deltagande i arbetet med detalj- och översiktsplaner. Till följd av en organisationsförändring påkallad av det statliga lantmäteriet avslutades Miljönämndens huvudmannaskap för den kommunala lantmäterimyndigheten den 30 september 2021.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun upplevs som en attraktiv plats som lockar allt fler med efterfrågad kompetens

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin tillsyn och kontroll.

Nämndens åtagande: aktivt engagemang i nätverk för att öka Örebro kommuns attraktivitet som arbetsgivare

Nämnden har uppfyllt åtagandet. Förvaltningen är med i ett flertal nätverk. Till exempel är förvaltningen med i Miljösamverkan Värmlands och Örebro län där utbildning och kunskapsutbildning sker gemensamt och över kommungränserna. Den beredskap som Miljökontoret tillhandahåller, där medarbetare kan kallas ut till händelser som inträffar utanför ordinarie arbetstid, innebär nätverk med bland annat polis och räddningstjänst, samt ett intressant uppdrag för de medarbetare som vill åta sig det. Vidare har förvaltningen representation i Svensk Miljöbas som tillhandahåller miljödiplomering. Förvaltningen har dessutom revisorer som erbjuder miljödiplomering till företag och organisationer.

Utifrån sitt grunduppdrag och åtagande har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Vidareutveckla det serviceinriktade förhållningssättet med effektiva processer gentemot näringslivet.

Utvecklingen inom området har delvis följts genom mätning av kundnöjdhet (NKI), som återfinns i målområde 2 ovan, samt mätning av förutsättningarna för ett hållbart medarbetarengagemang (HME).

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Fortsätta utveckla och genomföra insatser för att underlätta för ett hållbart resande med klimatsmarta, utrymmessnåla och kapacitetsstarka trafikslag

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom samverkan med interna och externa aktörer.

Nämndens åtagande: inspirera andra till hållbart resande

Nämnden har uppfyllt sitt åtagande. Inom ramen för arbetet med den externa miljödiplomeringen har förvaltningen hållit i en workshop där miljödiplomeringens företag och organisationer bjudits in för att diskutera miljöfrågor. Under våren hölls en träff om avfall och transport av avfall. Under träffarna gavs deltagarna möjlighet att lyfta utmaningar och frågeställningar från det egna arbetet. Hållbart resande och transporter är ett återkommande ämne inom miljödiplomeringen.

4.5 Målområde 5 Ett klimatpositivt Örebro med friska ekosystem och god biologisk mångfald

4.5.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 5

Miljönämnden bidrar genom sin tillsyn till samtliga kommunfullmäktigemål inom målområde 5. Till exempel ämnar avloppstillsyn bidra till friskare ekosystem och biologisk mångfald, medan lantbrukstillsyn kan få positiva konsekvenser för klimat, ekosystem och biologisk mångfald och granskning av köldmedierapporter kan leda till minskad negativ påverkan på klimatet.

Miljönämnden har uppfyllt fyra av sina fem åtaganden. Orsaken till att ett av åtagandena inte har uppfyllts är att pandemin förhindrat det samarbete som åtagandet handlade om.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Behovsutredningen har vidareutvecklats med en tydligare koppling till Agenda 2030 och programmet för hållbar utveckling. 	<ul style="list-style-type: none"> Pandemin har förhindrat vissa planerade samarbeten.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 5	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Utförd tillsyn av okända små avlopp, antal	200	430	300	400
Kommentarer till indikatorernas utfall				
Miljönämnden utför tillsyn på små avlopp. Det som inte uppfyller lagkraven ska åtgärdas, annars sätter nämnden förbud och då får inte avloppet användas mer. Arbetet leder bland annat till minskade utsläpp av övergödande och patogena (sjukdomsframkallande) ämnen till grund- och ytvatten. Under 2021 har det höga antalet inkommande ansökningar i kombination med oerfaren personal gjort det svårt att hålla planerad tillsynstakt, varför målvärdet inte har nåtts.				

4.5.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att klimatbelastningen per person i Örebro ska vara på en nivå, som om den tillämpas globalt, inte äventyrar jordens klimat

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin prövning och tillsyn.

Nämndens åtagande 1: förbättra behovsutredningens koppling till Agenda 2030 och programmet för hållbar utveckling

Åtagandet är uppfyllt. Den behovsutredning som antogs av Miljönämnden i juni har en tydligare koppling till Agenda 2030 än vad tidigare behovsutredningar har. Den senaste behovsutredningen har även en tydlig koppling till programmet för hållbar utveckling.

Nämndens åtagande 2 (från klimatanpassningsplanen): utveckla metoder för att uppmärksamma verksamheter under tillsyn på förväntade klimatförändringar och fråga hur de i egenkontrollen inkluderar för verksamheten relevant klimatanpassning

Nämnden har uppfyllt sitt åtagande. I tillsynen lyfts dagvattenfrågorna mer frekvent för att säkerställa att verksamheter kan hantera skyfall på ett sätt som inte påverkar miljön negativt.

Utifrån sitt grunduppdrag och sina åtaganden har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Jämfört med år 2000 ska klimatbelastningen minska med 40 procent per invånare för det geografiska området Örebro kommun, samt minska med 80 procent per invånare för Örebro kommunkoncern.
- Arbeta med att implementera programmet för hållbar utveckling, klimatanpassningsplanen och avfallsplanen.
- Utveckla kommunens arbete med att uppmuntra och möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska fortsätta öka tillförseln av ny förnybar energi, utveckla energieffektiviseringsåtgärder samt öka andelen förnybar energi som används, med syfte att minska såväl kostnad som klimatpåverkan

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin prövning och tillsyn.

Nämndens åtagande: samarbeta med kommunens klimat- och energirådgivare

Nämnden har inte uppfyllt sitt åtagande. Under 2021 har tillsynen genomförts på andra sätt än tidigare. Gemensamma tillsynsbesök har på grund av pandemin inte varit lämpliga.

Utifrån sitt grunduppdrag har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Utveckla kommunens arbete med att uppmuntra och möjliggöra för en hållbar livsstil hos kommuninvånarna.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommuns vattenförekomster ska uppnå god status och dricksvattenresurserna ska vara långsiktigt tryggade

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin prövning och tillsyn.

Nämndens åtagande: utveckla tillsynen på de vattenpåverkande verksamheter som har störst påverkansmöjlighet utifrån miljö kvalitetsnormerna för vatten så att verksamheternas negativa påverkan minskar

Nämnden har uppfyllt sitt åtagande. Medarbetare på förvaltningen har utbildat sig inom miljö kvalitetsnormer och påbörjat tillsyn med denna inriktning.

Genom åtagandet bidrar nämnden till att uppnå målen i Agenda 2030 och öka möjligheten till att uppnå god status enligt vattendirektivet.

Utifrån sitt grunduppdrag och åtagande har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Fortsätta arbetet med att långsiktigt trygga vattenförsörjningen. Bland annat genom Vätternvatten AB:s verksamhet, genom att påbörja byggnation av en ny vattenreservoar, samt genom att säkra vattenledningssystemet nu och i framtiden.

Utvecklingen inom grunduppdraget följs delvis genom att mäta antal tidigare okända små avlopp som har fått tillsyn.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska binda samman kommunens grönstruktur samt värna om och bidra till ökning av biologisk mångfald och ekosystemtjänster

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin prövning och tillsyn.

Utifrån sitt grunduppdrag och då främst genom att bevaka frågan i planprocessen, har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Arbeta för ökad hänsyn till ekosystemtjänster inom det kommunala uppdraget.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Avfallet i Örebro kommun ska minska till mängd och farlighet samtidigt som återvinningen ska öka

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sin tillsyn och kontroll av nedskräpning och avfallshantering.

Nämndens åtagande: genomföra utökad tillsyn på jord- och avfallshantering i syfte att förbättra hanteringen och stävja otillåten verksamhet

Nämnden har uppfyllt åtagandet. Det arbete som har inletts under året beskrivs under rubrik 2.4 ovan.

Nämnden har genom sitt grunduppdrag och åtagande bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Fortsätta arbetet med att förbättra utsorteringen av avfall.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta för att ha miljömässig och organisatorisk motståndskraft för extrema väderhändelser och ett förändrat klimat

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom sitt deltagande i planarbetet.

Utifrån sitt grunduppdrag har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Stärka samverkan och öka förståelsen kring arbetet med en hållbar livsmedelsförsörjning i Örebro, samt utreda värdet av jordbruksmark ur ett livsmedelsförsörjningsperspektiv för bedömning av framtida byggnation på jordbruksmark.

4.6 Målområde 6 Hållbara och resurseffektiva Örebro

4.6.1 Sammanfattande analys av bidraget till utveckling inom målområde 6

Precis som förra året har Miljönämnden behövt prioritera skattefinansierad trängseltillsyn framför avgiftsfinansierad tillsyn och kontroll. Det gör att avgiftsfinansieringsgraden har sjunkit markant. I och med att trängseltillsynen endast görs under pandemin och att förvaltningen har vidtagit flera åtgärder för att öka avgiftsfinansieringsgraden på sikt genom att säkerställa att nämnden tar rätt betalt för utfört arbete, förväntas avgiftsfinansieringsgraden på sikt kunna öka till högre nivåer än tidigare.

Tidigare under året flaggade förvaltningen för att den inestående kontrolltiden inom livsmedelsområdet kunde komma att öka på grund av att trängseltillsynen prioriterades högt. När 2021 har kommit till sitt slut kan det dock konstateras att den inestående kontrolltiden inte har ökat utan istället minskat litegrann.

Samarbeten med andra myndigheter och kommunala verksamheter förväntas leda till effektivare processer och bättre nyttjande av resurser, även om det kanske inte nödvändigtvis leder till ekonomiska vinster för Miljönämndens del.

Positiva iakttagelser	Förbättringsområden
<ul style="list-style-type: none"> Den inestående kontrolltiden har minskat något, trots svåra förutsättningar under pandemin. 	<ul style="list-style-type: none"> Pandemin har försvårat arbetet med att öka avgiftsfinansieringsgraden.

Måluppfyllelse för indikatorer

Indikatorer inom målområde 6	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde 2021
Avgiftsfinansieringsgrad, i procent	63,2	65,2	42,6	62,8
Kommentarer till indikatorernas utfall				
Arbetet med att säkerställa att nämnden tar rätt betalt har fortsatt. Under pandemin har dock skattefinansierad tillsyn i form av trängseltillsyn prioriterats framför avgiftsfinansierad tillsyn. Vid årets början var det osäkert hur länge trängseltillsynen skulle fortsätta. Förlängningen av lagens giltighet har bidragit till att avgiftsfinansieringsgraden har minskat mer än vad som var prognostiserat för året.				

4.6.2 Beskrivning av bidrag till Kommunfullmäktiges mål och inriktningar

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Nämnder och styrelser i kommunen ska säkerställa hög budgetföljsamhet

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom god ekonomisk hushållning.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska ha en långsiktig och hållbar ekonomi, där varje nämnd och dess verksamheter bidrar till en god ekonomisk hushållning av kommunens resurser

Miljönämnden bidrar till kommunfullmäktigemålet i sitt grunduppdrag genom god ekonomisk hushållning.

Nämndens åtagande: Miljönämnden ska fortsätta att ta rätt betalt för sitt arbete och på sikt öka sin avgiftsfinansieringsgrad

Nämnden har under året arbetat med att säkerställa att nämnden tar rätt betalt, ett arbete

som ska fortsätta kommande år. Det bidrar till hållbar ekonomisk hushållning i kommunen. Miljönämnden utför delvis verksamhet som ska avgiftsfinansieras, delvis verksamhet som ska skattefinansieras. Det är viktigt att skatter inte finansierar sådant som enligt lag ska avgiftsfinansieras eller vice versa. Tidigare har det funnits en tendens att nämnden har tagit för lite betalt för sin avgiftsfinansierade tillsyn. Genom anpassning av taxor till verkliga kostnader och genom fungerande rutiner för debitering kan nämnden ta rätt betalt för utfört arbete. Arbetet går i rätt riktning, men är inte färdigt än. Orsaken till att avgiftsfinansieringsgraden ändå har sjunkit kraftigt under året är att nämnden har prioriterat skattefinansierad trängseltillsyn under pandemin.

Utifrån sitt grunduppdrag har nämnden bidragit till utveckling i rätt riktning inom följande av fullmäktige valda inriktningar för år 2021:

- Utvärdera kommunens krishantering med anledning av coronapandemin.

Nämnden följer avgiftsfinansieringsgraden som ger en indikation på utvecklingen inom området.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Örebro kommun ska arbeta nämndövergripande för att nå högsta möjliga resursnytta

Nämndens åtagande: verka för ökad och effektiv samverkan inom kommunen

Nämnden har uppfyllt sitt åtagande. När Miljönämnden medverkar tidigt i olika processer kan onödiga kostnader förhindras i ett senare skede i processen. Sådana samarbeten innebär en kostnad för Miljönämnden som inte kan finansiera dem via avgifter, men ur ett helhetsperspektiv blir processen mer kostnadseffektiv.

Exempel på viktiga samarbetspartner inom kommunen är Stadsbyggnad och Tekniska förvaltningen. Miljönämnden har bland annat utvecklat samarbetet med Stadsbyggnad genom återkommande möten om nämndöverskridande frågor. Detta har gjorts för att förenkla och förbättra för invånarna som därmed kan få rätt information snabbare, oavsett vem de är i kontakt med. Samtidigt leder samarbetet till effektivare och synkroniserade processer, vilket skapar bättre förutsättningar för invånarna oavsett ärende.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Vid fördelningen av de ekonomiska medlen i kommunkoncernens olika verksamheter ska jämställdhet beaktas

Miljönämnden har ingenting i sitt uppdrag som kan kopplas till ovanstående kommunfullmäktigemål, varför det inte är relevant för nämnden.

KOMMUNFULLMÄKTIGEMÅL

Som attraktiv arbetsgivare ska Örebro kommun rekrytera, utveckla och behålla kompetenta och engagerade medarbetare för att utveckla kommunens verksamheter

Nämndens åtagande: fortsätta att delta i projektet Säkra kompetensen

Åtagandet är uppfyllt. Förvaltningen deltar i det HR-ledda projektet Säkra kompetensen och ämnar fortsätta delta även kommande år. Projektet syftar till att säkerställa att förvaltningen har rätt kompetens och att kompetenta och engagerade medarbetare rekryteras till och väljer att stanna kvar i organisationen, i linje med kommunfullmäktigemålet.

5 Analysunderlag – ekonomi.

Årets resultat – ekonomi

För 2021 redovisar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 4 mnkr. Jämfört med 2020 är det en cirka 3,5 mnkr större positiv avvikelse. En stor del av avvikelsen kommer från högre intäkter än förväntat och då främst i form av statliga bidrag (Kammarkollegiet) till följd av coronapandemin (trängseltillsyn) på 2,3 mnkr samt kvarstående intäkt från KLM. Utfallet påvisar också lägre personalkostnader än vad som budgeterats. Som en följd av pandemin har kostnaderna för utbildning och konferenser varit lägre än budgeterat även 2021.

Ansvaret för tillsyn utifrån den nya lagen om smittskyddsåtgärder har påverkat även 2021 och därav gett nämnden ett tillskott av statliga medel. Det har medfört att annan tillsyn fått lov att prioriteras ned och därför är intäkterna från den tillsynen lägre. Det gäller främst Livsmedelsenhetsen och Hälsoskyddsenhetsen.

Effektivisering

Miljönämnden har inte haft några effektiviseringsuppdrag 2021 i och med att nämnden har och har haft en ekonomi i balans.

5.1 Enheternas ekonomiska resultat

Nämnd	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avv Budget- Utfall	Förändring 20-21
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-84	-91	-85	-6	7%
5 Personalkostnader	-890	-947	-850	-97	-6%
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	0	0	0	0	0%
7 Övriga kostnader	-14	-39	-32	-7	63%
Netto	-988	-1 077	-967	-109	8%

Nämndens utfall för 2021 är något högre än budget på grund av lite högre personalkostnader.

Miljödiplomering	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avv Budget- Utfall	Förändring 20-21
3 Intäkter	221	244	200	44	9%
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	0	0	-136	136	0%
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	0	0	0	0	0%
7 Övriga kostnader	-40	-45	-64	19	12%
Netto	181	198	0	99	9%

Miljödiplomeringen är självfinansierad men ska inte gå med överskott. Intäkterna täcker personalkostnader för revisorer som främst arbetar på Miljöskyddsenhetsen, varför intäkterna flyttas till den enheten. Detta har dock inte utförts korrekt år 2020 och 2021, vilket är orsaken till att det finns en positiv avvikelse. Korrigeringar kommer att göras till 2022.

Ledning	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avv Budget- Utfall	Förändring 20-21
3 Intäkter	1 312	1 677	1 624	53	23%
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-984	-950	-943	-7	-4%
5 Personalkostnader	-3 273	-3 319	-3 114	-205	1%
6A Lokalhyror	-3 334	-3 659	-3 693	34	9%
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-632	-681	-665	-16	7%
7 Övriga kostnader	-2 423	-2 106	-2 558	452	-12%
Netto	-9 336	-9 038	-9 349	155	3%

Inom ledning redovisas förvaltningens gemensamma kostnader, bland annat för gemensamma lokaler i Citypassagen samt systemkostnader för verksamhetsspecifika system. Totalt visar ledning en positiv avvikelse mot budget med 155 tkr, vilket är i likhet med förra året och beror till stor del på att utbildningsinsatser inte blivit av på grund av pandemin.

Livsmedel	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avv Budget- Utfall	Förändring 20-21
3 Intäkter	7 906	9 560	6 602	2 958	17%
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-1	-1	0	-1	2%
5 Personalkostnader	-7 940	-9 063	-9 532	469	12%
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-22	-31	-50	19	31%
7 Övriga kostnader	-289	-262	-325	63	-10%
Netto	-347	202	-3 305	3 507	272%

Totalt för Livsmedelsenheten redovisas en positiv avvikelse med 3,5 mnkr mot budget. Avvikelser finns inom intäkter och personalkostnader. Inför budget 2021 är intäkterna för Livsmedelsenheten lägre budgeterade än normalt eftersom coronapandemin förväntades påverka enhetens intäkter negativt. Enhetens utfall påvisar dock att pandemin inte hade denna negativa effekt då Livsmedelsenheten har erhållit statliga medel om 2 mnkr. Enheten höjde även sina taxor inför 2021 vilket har resulterat i ökade intäkter.

Den inestående kontrolltiden är på samma nivå som 2020, motsvarande 1,5 mnkr som flyttas över till 2022. Personalkostnaderna visar en positiv avvikelse med 469 tkr som en följd av lägre bemanning än vad som budgeterats.

Hälsoskydd	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avv Budget- Utfall	Förändring 20-21
3 Intäkter	4 041	4 136	4 506	-370	2%
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-12	-10	-10	0	-22%
5 Personalkostnader	-6 285	-6 284	-6 526	242	0%
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-16	-30	-11	-19	46%
7 Övriga kostnader	-237	-100	-121	21	-137%
Netto	-2 510	-2 289	-2 162	-127	10%

Hälsoskyddsensheten redovisar en negativ budgetavvikelse med 127 tkr. Den främsta anledningen till det är lägre intäkter för året än vad som budgeterats. Intäkter från tillsyn som debiteras med timavgifter understiger budget med 200 tkr.

Miljöskydd	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avv Budget- Utfall	Förändring 20-21
3 Intäkter	9 103	6 956	7 610	-654	-31%
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-2	-2	0	-2	15%
5 Personalkostnader	-10 158	-11 172	-12 022	850	9%
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-344	-21	-60	39	-1535%
7 Övriga kostnader	-2 435	-112	-310	198	-2065%
Netto	-3 835	-4 351	-4 782	431	12%

Totalt redovisar Miljöskyddsensheten en positiv avvikelse mot budget med 431 tkr. Den främsta anledningen till detta är lägre personalkostnader än vad som budgeterats.

5.2 Intäkts- och kostnadsutveckling

Miljönämnden	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avv Budget- Utfall	Förändring 20-21
3 Intäkter	45 061	52 499	42 112	10 387	14%
4 Inköp tillg o vhet samt bidrag	-13 978	-21 691	-12 279	-9 412	36%
5 Personalkostnader	-36 336	-38 489	-40 315	-1 825	6%
6A Lokalhyror	-3 334	-3 659	-3 693	-34	9%
6B Entrpr,fastighetskostn, övr. m	-1 563	-1 209	-1 314	-105	-29%
7 Övriga kostnader	-6 883	-3 934	-5 076	-1 142	-75%
Netto	-17 033	-16 483	-20 565	4 082	3%

Nettokostnaderna minskade från 2020 till 2021 med cirka 500 tkr. Intäkterna har mellan åren ökat med 14 procent. En stor del är statliga bidrag och en bättre utveckling än förväntat samt justering av taxor inom Livsmedelsensheten. Personalkostnaderna ökade från år 2020 till år 2021 med 6 procent. En del är den vanliga löneökningen, men ytterligare ökning förklaras med en högre bemanning jämfört med 2020. Övriga kostnader har därmed också en differens på 1 mnkr och beror till stor del på minskade rese- och utbildningskostnader.

6. Fem år i sammandrag

Nyckeltalen nedan har valts ut för att ge en bild av Miljönämndens personella kapacitet, ärendehandläggning, arbetsbelastning med mera över tid.

Fem år i sammandrag	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Befolkning					
Totalt antal invånare, Örebro kommun	150 291	153 367	155 696	156 381	156 888 ¹
– kvinnor	75 864	77 360	78 468	78 785	79 040 ²
– män	74 427	76 007	77 228	77 596	78 848 ³
Anställda					
Antal tillsvidareanställda, årsarbetare	52	49	69	70	52
– kvinnor	37	37	49	48	38
– män	15	12	20	22	14
Antal visstidsanställda, årsarbetare	2	4	0	0	3
– kvinnor	1	4	0	0	3
– män	1	0	0	0	0
Sjukfrånvaro i procent av arbetstiden	8,7	8,2	6,4	4,5	4,5 ⁴
– kvinnor	10,7	10,6	7,8	5,7	5,7 ⁵
– män	4,0	2,0	2,8	1,9	1,9 ⁶
Korttidssjukfrånvaro⁷	7,6	8,7	7,0	6,6	5,8 ⁸
– kvinnor	6,9	6,6	7,0	6,9	6,1 ⁹
– män	9,1	9,6	6,9	5,8	5,2 ¹⁰
Långtidssjukfrånvaro¹¹	64,8	53,3	47,3	46,5	38,6 ¹²
– kvinnor	74,0	57,1	54,1	53,8	44,1 ¹³
– män	8,5	0,0	0,0	0,0	0,0 ¹⁴
Hälsoskyddsenheten, antal					
Värmepumpsärenden	184	210	193	155	179
Klagomålsärenden	145	217	200	259 ¹⁵	170
Bullerärenden	39	70	65	50	67
Godkända avlopp	3 340	3 515	3 764	3 950	4 147
Tillstånd för avloppsanläggningar	195	198	249	249	197

¹ Prognos.

² Prognos.

³ Prognos.

⁴ I sjukfrånvarostatistiken inkluderas den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM) (7 kvinnor och 5 män) trots att KLM sedan den 1 oktober 2021 inte längre tillhör Miljökontoret.

⁵ Se fotnot 4.

⁶ Se fotnot 4.

⁷ Antal dagar i snitt per medarbetare och år som försvinner på grund av kortare (≤14 dagar) sjukfrånvaro.

⁸ I sjukfrånvarostatistiken inkluderas den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM) (7 kvinnor och 5 män) trots att KLM sedan den 1 oktober 2021 inte längre tillhör Miljökontoret.

⁹ Se fotnot 8.

¹⁰ Se fotnot 8.

¹¹ Andel sjukfrånvaro i procent som utgörs av sjukfrånvaro fr.o.m. dag 60 (≥60 dagar).

¹² I sjukfrånvarostatistiken inkluderas den kommunala lantmäterimyndigheten (KLM) (7 kvinnor och 5 män) trots att KLM sedan den 1 oktober 2021 inte längre tillhör Miljökontoret.

¹³ Se fotnot 12.

¹⁴ Se fotnot 12.

¹⁵ 99 av de 259 klagomålen är kopplade till coronapandemin. Många av dessa klagomål har rört trängsel på serveringsställen.

Fem år i sammandrag	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Livsmedelsenheten, antal					
Klagomålsärenden, inkl. matförgiftningar	160	195	226	205	201
Riskklassade livsmedelsobjekt	1 147	1 127	1 133	1 135	1 177
Kontrollbesök, fasta objekt	934	1 058	1 086	961	1 008
Tillsynsbesök, folkölsobjekt	40	64	71	54	80
Tillsynsbesök, tobaksobjekt	98	127	96	138 ¹⁶	160
Kontrollbesök, receptfria läkemedel	24	28	24	28	31
Anmälan om registrering livsmedel	170	197	165	165	180
Tillsynsbesök, alkoholobjekt	–	–	475	299	255
Miljöskyddsenheten, antal					
Klagomålsärenden	60	111	102	227	164
Besökta A-objekt	3	3	3	3	3
Besökta B-objekt	37	30	34	32	32
Besökta C-objekt	63	59	50	54	67
Besökta U-objekt	179	141	150	140	87

¹⁶ Utöver de 138 tillsynsbesöken har inre tillsyn, det vill säga kontroll och uppföljning utan besök på anläggningen, genomförts 87 gånger under år 2020.